

Novi grobovi

JERA ZAKRAJSEK

Po daljši bolezni je preminila poznana Jera Zakrajsek, rojena Zužek, stara 73 let, stanujoča na 29763 Grand Blvd. Wickliffe, Ohio. Doma je bila iz vasi Strmica pri Velikih Lašah, odkoder je prišla v Ameriko pred 42 leti. Bila je članica društva Carniola Hive št. 493 TM in društva sv. Ane št. 4. SDZ. Tudi zapuščala pet otrok: Joseph, Victor, Mrs. Hedwig Pavlik, Mrs. Ann Knaus in Mrs. Rose Zaller, ter vnuke, v stari domovini pa zapuščala štiri sestre: Ivano Kraševac, Ano Mate, Julijo in Angelo Zužek ter dva nečaka Franceta Mate in Jožeta Zužek, ki sta duhovna. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 10:15 uri iz Zakrajškovega pokopališča v cerkvi sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

FRANK MERGEC

Po pettedenski bolezni je umrl danes zjutraj v Doctor's bolnišnici Frank Mergec, stanujoč na 1197 E. 176 St. Pogreb obkupa Želetov pogrebni zavod na 458 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Domače vesti

Philco radio aparati

V Norwood Appliance & Furniture trgovini na vogalu E. 62 St. in St. Clair Ave. si lahko ogledate krasne nove radio aparate znanega Philco izdelka. Če ne so prav nizke, poleg tega si pa lahko kot drugo pohištvo v vaši trgovini, kupite na lahka mesečna odplačila.

Zopet doma

Mrs. Frances Pust se je vrnila iz bolnišnice, kjer je srečno prestala operacijo, in sedaj se nahaja pod zdravniško oskrbo na svojemu domu na 19105 Cherokee Ave.

Koncerti v Maple Heights

Svoj spomladanski koncert bo nedeljo popoldne priredilo društvo "Planina" v Slov. nar. domu na Stanley Ave. v Maple Heights, O. Za to priliko si je odbor sestavil lep vspeled, s katerim bo prav gotovo ustreženo poslušnikom. Koncert se bo prišel ob 4. uri popoldne, nakar se razvije domača zabava ob orkestru šolne godbe. Pevec in pevke se priporočajo za obilen poset.

PREVEČ VETERANOV SE NAHAJA V ZAPORI

WASHINGTON, 21. aprila—Kongresni pododbor za veterane je danes sporočil, da so ena četrtina vseh jetnikov v zveznih zapirnicah drugih svetovne vojne.

V nekaterih državnih kazniščah pa je 50 odstotkov jetnikov, ki so veterani, in pravni pododbor.

Pododbor priporoča, da naj veteranska administracija troši manj denarja za pomoč zmožnim in normalnim veteranom in da naj raje pomaga tistim, ki so prišli v konflikt z zakonom.

KONCERT

Mlad. pevskega zbora SDD
nedeljo 25. aprila
ob 4. uri pop.
v Slov. del. domu na
Waterloo Rd.

Wallace svari, da je Amerika na poti v policijsko državo

Okrcal je tudi predsednika Trumana v zvezi z njegovo St. Patrick Day izjavo

NEW YORK, 20. aprila—Henry A. Wallace je včeraj opozoril, da se Amerika naglo spreminja v policijsko državo in v podpro svojih trditev navedel dokaze nasilij, ki so se pripetila ob priliki njegovih nedavnih kampanj na zapadu.

Svoje izjave je podal na banketu v hotelu "Commodore". Z Wallaceom se je tega banketa udeležil tudi podpredsedniški kandidat nove stranke senator Glen Taylor. V svojih obtožbah glede policijske države je Wallace med ostalim rekel: "Ne želim nikjer policijske države. Včasih se lahko opraviči policijsko državo drugje, ampak nobenega opravičila ni za taktike policijske države v Ameriki."

Sistem Jim-Crow proti zamorskim državljanom

"Vedno, ko se nekega zamorskega državljanja prisili, da uporabi Jim Crow metode, ali pa da se udeleži shodov, kjer so zamorci ločeni od belcev, ta zamo-rec trpi zaradi policijske države. Ko se je Paul Robesonu, meni in še nekim članom naše skupine odklonilo hotelske sobe v Indianapolisu, mi smo na naših kožah občutili učinke ozračja, ki vodi v upostavitve popolne policijske države pri nas."

Potem je Wallace omenil tudi slučaj dveh deklet, ki sta prišli na njegov shod v Chicago in ki sta bili protipostavno aretirani zaradi zbiranja podpisov zamorcev na peticijah v Oklahomi. "Napori ekonomskega in businesskega strahovanja so tako številni, da se jih sploh ne more omeniti."

Wallace napada Trumanove ideje

Wallace je govoril še o nekih drugih skušnjah, ki jih je osebnost doživljal. Krivice pa ni vrgele na posamezne nižje uradnike, ampak je poudaril, da so vsi žrtve tiska, ki podžiga na sovražnost, žrtve govora predsednika Trumana na St. Patrick Day in tistih, ki pridigajo "netrpnost z visokih mest v vladi in cerkvi."

"Vi pravite, da so to majhni incidenti. V resnici so. Toda to so malenkosti in zelo nevarnem vetru. Žrtve nasilja v Evansvilleu ali pa strahovanja s strani kongresnega odbora za preiskavo ne-ameriških aktivnosti se ne more prešteti. Te incidente se ustvarja z namenom, da se ustraši druge ljudi, da bi molčali."

Wallace je pri koncu svojega govora poudaril, da bo kot voditelj nove stranke gledal, da "nas

Harriman imenovan za ambasadorja Obnovitvenega programa za Evropo

WASHINGTON, 21. aprila—Predsednik Truman je danes imenoval trgovinskega tajnika Averell Harrimana za ambasadorja-at-large za Obnovitveni program za Evropo (Marshallov načrt).

Nominacija bo jutri poslana v senat. Harriman pa bo podal ostavko na svojem položaju trgovinskega tajnika.

Harriman se je ravnokar vrnil s konferencie v Bogoti in se je dve uri pogovarjal s predsed-

Amerika bo kmalu odločila o paktu s Češkoslovaško

WASHINGTON 21. aprila—Zedinjene države bodo v kratkem odločile da-li bodo odobrile trgovinski sporazum, ki je bil sklenjen s Češkoslovaško, predno je prišlo do neuspelega puča desničarskih elementov.

Državni uradniki so izjavili, da o temu sporazumu razmotirajo predsednik Truman in dva člana vlade, ki se nahajata na konferenci v Bogoti.

Državni oddelek je 20. marca izjavil, da je zaradi nedavnih dogodkov v Češkoslovaški odložil odločitev glede trgovinskega sporazuma. Takrat se je smatralo, da sporazum, ki je bil sklenjen na konferenci v Zenevi, ne bo podpisan.

Sedaj pa je nekaj izgledov, da bo predsednik podpisal sporazum in sicer jutri. Več predsednikovih svetovalcev je naklonjeno podpisovanju sporazuma, češ da je v vprašanju čast in da bi Amerika morala podpisati sporazum, ki ga je sklenila 30. oktobra. Toda z druge strani pa nekateri uradniki smatrajo, da Amerika ne bi smela podpisati tega sporazuma, češ da bi oslabil proti-komunistično stališče vlade.

BIVŠI PREDSEDNIK COSTA RICE GRE V BEGUNSTVO

SAN JOSE, 21. aprila—Bivši predsednik Costa Rice Teodoro Picado se je danes pripravljal, da odpotuje v begunstvo. Picado mora iz dežele soglasno s pogodbo o premirju v civilni vojni, katero so narekovali voditelji upornikov.

nikom Trumanom. Izjavil je, da mu je žal, da bo zapustil vladno, da pa sprejema novo dolžnost zaradi velike važnosti načrta za obnovo zapadne Evrope.

"Predsednik me je vprašal, da sprejemam ta posel in jaz nisem mogel storiti drugega, kot da sprejemam," je rekel Harriman. Kot ambasador Obnovitvenega programa bo Harriman potoval iz ene v drugo evropsko državo in nadzoroval celotni Marshallov plan.

WALLACE PRAVI, DA JE AMERIKA KUPILA V ITALIJI GLASOVE

ATLANTIC CITY, N. Y. 21. aprila. — Henry A. Wallace je danes izjavil, da je Amerika uspela "kupiti glasove z našim pritiskom" na italijanske volitve, toda da smo bedaki, ako mislimo, da smo kupili tudi priateljstvo italijanskega ljudstva.

Predsedniški kandidat nove stranke je pristavil, da bo Amerika spoznala, da je kupila mržnjo, ako se ne bo italijanske institucije reformiralo v korist ljudstva.

Wallace je govoril pred konferenco socialnih delavcev. Zagotovil je, da sedanja ameriška zunanja politika ne ustavlja komunizem, ampak pospešuje fašizem tako doma kot v inozemstvu.

Dalje je Wallace rekel, da je Amerika porabila \$2.000.000.000 v Italiji, da pa kljub temu problemi italijanskega ljudstva niso rešeni in niso niti na poti, da bi bili rešeni. Kar ljudstvo v Italiji potrebuje so agrarne reforme, kontrolo monopolov in podpiranje nekaterih industrij.

"Dolejš se je z denarjem ameriških davkoplačevalcev kupilo v Italiji samo nove koncesije za mednarodne kartele", je rekel Wallace.

Prvo novačenje bi zahtevalo dva milijona vojakov

WASHINGTON, 21. aprila—Major general John E. Dahlquist je danes v kongresu izjavil, da bi se potrebovalo do dva milijona vojakov in rezervistov v prvem letu programa vojaške pripravljenosti.

Vojaški predstavnik, ki je nastopil kot priča pred kongresnim odborom za oborožene sile, je izjavil, da bi se do 1. julija leta 1949 potrebovalo še okrog 950.000 novih častnikov in vojakov, da bi se tako doseglo 2.066.000 mož broječo oboroženo silo skladno z naborno zakonsko predlogo, ki jo je predložil kongresnik Walter G. Andrews. General pa je pristavil, da bi se istočasno potrebovalo še en milijon rezervistov.

Andrewsov osnutek zaenot predvideva registracijo za nabor vseh mladeničev od 18 do 30 let starosti. Tisti, ki so stari od 19 do 25 let, bi bili vpoklicani v vojaško službo.

Pri zasliševanjih je kot priča sodeloval pismenim potom tudi dr. Vannevar Bush, predsednik raziskovalnega odbora, ki je priporočal, da se pri naboru stori izjema glede znanstvenikov in tehnologov. Bush je v svojem pismu izjavil, da deželi pomagajkuje od 47.000 do 167.000 znanstvenikov in tehnologov.

PASTOR BO PLAČAL \$100 GLOBE

ATLANTA, Ga., 21. aprila—Danes je bil obsojen na globo v znesku \$100 Rev. Pledger Gilstrap, ker je porušil zid kopalnice nekega najemnika z namenom, da ga spravi iz stanovanja. Kaznovani pastor se je hotel zgovorjati s čitanjem nekega izčrpa iz sv. pisma, toda sodnik mu tega ni dovolil, ampak mu je prebral iz krivičnega zakona Fulton okrožja odstavek, ki govori o hudobnem obnašanju.

Togliatti dolži Ameriko in Vatikan vmešavanja v volive

NEVESTA PRAVI, DA SE JE PREMISLILA

MIAMI, Fla., 21. aprila—Walter Carlton je danes na sod-niji izjavil, da je 20 let dvoril svoji izvoljenki, predno je končno pristala, da ga vzame.

Toda nevesta, 45 let stara Mrs. Gratia Flower Carlton, ki je "končno pristala," mu je takoj po poroki ukazala, naj jo vozi nazaj k materi, ker da je spoznala, da je poroka bila pomota.

Amerika predlaga borbo komunizmu na zapadni polobli

BOGOTA, Columbia, 21. aprila—Zedinjene države, Brazilija, Čile in Peru so danes na Vse-ameriški konferenci predložile močno resolucijo, s katero se pozivlja vse dežele obeh Amerik, da naj "ovirajo in izkorenijo vse tuje prevratne aktivnosti na svojih ozemljih."

Resolucija obsoja vse "totalitarske metode," posebno pa tiste "mednarodnega komunizma, ki nasilno uničuje civilne pravice in svobodo in jih zamenjuje s tiranskimi režimi."

Na konferenci se je razmotrivalo tudi o četah, ki jih je Nikaragva poslala v Costa Rico in sklenilo, da se bo izvršilo preiskavo.

Argentinski zunanji minister Juan A. Bermuglia pa je trpko napadel Anglijo, ki da je s silo iztrgala od Argentine Falkland-ske otoke. Toda ameriški državni tajnik George C. Marshall je izjavil, da bi takšne obtožbe lahko ustvarile vtis, da se je Vse-ameriška konferenca spremenila v sodnijo.

ZNANI ITALIJANSKI FAŠIST BO POUČEVAL NA PORTUGALSKEM

LIZBON, Portugal, 20. aprila. — Znan italijanski fašist Luigi Federzoni, ki je bil član italijanske akademije in velikega fašističnega sveta, je danes od portugalskega ministrstva prosveta dobil dovoljenje, da lahko poučuje na univerzi v Coimbra.

Federzoni, ki je došel na Portugalsko iz Brazilije pred par dnevi, bo predaval o "italijanskem humanizmu".

(Na Portugalskem je na oblasti klero-fašistična diktatura. Zanimivo bi bilo vedeti, če vo vojni zločince Federzoni predaval tudi "o italijanskem humanizmu" v Sloveniji in na Primorskem, ko so fašisti morili slovenske žene, otroke in starčke).

KONCERT

Pevskega zbora Slovan
V NEDELJO 2. MAJA
V Slov. nar. domu na
St. Clair Ave.
Pričetek ob 4. uri popoldne

Voditelj italijanske komunistične stranke pravi, da njegova stranka ne namera va uporabiti nasilje

RIM, 22. aprila—Voditelj italijanske komunistične stranke Palmiro Togliatti je danes obtožil Zedinjene države, da so uporabile strahovanje z lakoto in atomsko bombo, da bi vplivale na italijanske volitve.

Togliatti je tudi izjavil, da se njegova stranka ne namera va poslužiti sile in nasilja.

V svojih trpkih obtožbah je Togliatti izjavil, da je Amerika zagrozila, da bo vržla atomske bombe na nekatera mesta ali pa pokrajine, ako bi v njih bila ljudska fronta v večini.

(Državni oddelek je to izjavo označil za smešno).

Vmešanje cerkve v volitve predstavlja kršitev ustave

Voditelj italijanskih komunistov je te obtožbe storil v uradnem glasilu stranke "Unita". To je bil obenem prvi javni komentar Togliattija v zvezi z volitvami.

Togliatti ni samo obtožil Zedinjene države, da so "brutalno intervenirale, da bi spreobr-nile mišljenje volilcev," ampak je obenem udaril tudi po "protipostavni intervenciji" katoliške cerkve, ki da je "odprto kršila našo ustavo in volilni zakon."

Premier Alcide de Gasperi je včeraj obljubil, da bo njegova stranka izpolnila svoje obljube in izvedla socialne reforme. Krščansko-demokratska stranka, katero sta podpirali tako Amerika kot Vatikan, je dobila večino v parlamentu in senatu.

Socialisti protestirajo proti nerednosti

Policija je napadla komuniste na dveh mestih v bližini Foggie. V San Severu je s solznimi bombami razbila proslavo volilne zmage komunistov in socialistov, v Ischitelli pa je aretirala tajnika lokalne komunistične stranke, ker da je baje povzročal nered.

Tajnik socialistične stranke,

ki sodeluje s komunistično, Lelio Bassa je rekel, da bo stranka formalno protestirala proti volilnim rezultatom, ker da so se vršile nerednosti. Omenil je protipostavno sodelovanje duhovščine.

Basso je dalje izjavil, da bo vlada poskušala prepovedati komunistično in socialistično stranko. Pristavil pa je, "da se bodo italijanski socialisti uprli na isti način kot so se avstrijski socialisti uprli leta 1934 na Dunaju — z orožjem."

Uradno so bili naznanjeni sledeči rezultati glede volitev za poslansko zbornico:

Krščansko - demokratska stranka je dobila 12.681.527 glasov, Ljudska demokratska fronta 7.995.601, stranka Socialistične zveze 1.848.826, Nacionalni blok 999.166, monarhisti 729.283, republikanci 650.217, M.S.I. (neuradni Mussolinijevi fašisti) 524.967, Nacionalno socialno demokratsko gibanje 56.078 in ostala stranke pa skupno 539.480.

KINA ZAHTEVA KONTROLO JAPONSKE ZA 50 LET

NANKING, 21. aprila—V Kitajskem parlamentu se je danes zahtevalo, da se Japonsko postavi pod zaveziško kontrolo za dobo 50 let. Člani parlamenta so izjavili, da je dolgoročna okupacija Japonske potrebna, da se izkorenini militarizem.

Dalje resolucija, ki priporoča, da se gornje nasvete vključi v mirovno pogodbo za Japonsko, zahteva ukinitve prestola na Japonskem in upostavitve resnične demokracije.

Amerika je za "politične namene" pri volitvah v Italiji potrošila \$4,000,000

WASHINGTON, 21. aprila—Danes se je začelo izvajati "Projekt X," ki je novi tajni protikomunistični načrt.

Iz kongresnih virov poročajo, da so Zedinjene države potrošile \$4.000.000 za "politične namene" v Italiji, kjer so ne-komunistične stranke zmagale pri volitvah.

Tisti viri pravijo, da se bo še več denarja uporabilo za financiranje ne-komunističnih skupin izza "železne zavese" (v Jugoslaviji, Češkoslovaški, Poljski itd.).

Podatki o temu "projektu" so bili razkriti pri proslavi de Gasperijeve zmage v Italiji, katero zmago ameriški diplomatični krogi smatrajo, da je resen udarec ruskemu prestižu in komunizmu.

Predsednik Styles Bridges, ki je podprl v kongresu "Projekt X," ni hotel podati nobenih poptankosti glede načina, s katerim se je podtalno delovalo v Italiji

za de Gasperijevo zmago. Rekel je, da bi takšna razkritja oslabil- la ameriške napore, da "se podkopljajo komunistično tiranijo na področjih, ki so že okupirana."

(Jugoslovanski ambasador Sava Kosanović je v zvezi s tem projektom vložil uradni protest pri ameriški vladi, ki pa je bil zavržen. Očitno je, da se s tem "projektom" namerava dobiti agente tudi v Jugoslaviji, ki se bodo ukvarjali z volinstvom in sabotažo. Če pa jih bodo jugoslovanske oblasti prijele na delu, kot so nedavno dr. Bitenca, bo zopet škripanje z zobmi nad "tiranijo," ki da vlada v Jugoslaviji!)

Glede de Gasperijeve zmage pa je v kongresu senator Brien McMahon izjavil, da so k tej zmagi dosti prispevali tudi Američani italijanskega porekla, ki so pisali svojem pisma z navodili, za katero stranko naj volijo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

S KRIŽEM, OGNJEM IN DOLARJI

Ameriški tisk se v teh dnevih silno veseli zaradi zmage "demokracije" pri volitvah v Italiji. Enako veselje delijo tudi v Vatikanu, kjer je, kot pravijo poročila, Sv. oče bil zelo vzradošen ko je slišal prve številke, ki so de Gasperi, bivšemu knjižničarju Vatikana, dali večino.

Iz cele zmede raznih "procentov" ni iz ameriškega tiska za enkrat mogoče ugotoviti, kako si prav za prav stoji nasproti dve glavni stranki—Krščansko demokratična stranka de Gasperija in Ljudska fronta, ki jo je ameriški tisk na splošno označal za "rdečo nevarnost."

Zadnja poročila v včerajšnjem "Cleveland News-u" pravijo, da je pri volitvah za senat Krščansko-demokratična stranka dobila nekaj nad 10 milijonov glasov, Ljudska demokratična fronta pa blizu 7 milijonov. Številke pa pri teh volitvah za senat ne pomenijo dosti, kajti volilni sistem v Italiji je tako zapleten, da se bo vedelo za pravi izid le ko se bo sestel senat.

Poročila glede poslanske zbornice v "News-u" pa pravijo, da je Krščansko-demokratična stranka dobila nekaj čez 12 in pol milijonov glasov, Ljudska demokratična fronta pa do 8 milijonov. Običajne "procente" ni potrebno tu omenjati, kajti ti "procenti" samo ustvarjajo še večjo zmedo. Toda tudi na podlagi teh števil se ne more ugotoviti pravo razmerje sil tako v senatu kot v parlamentu.

V uredniškem članku "News-a" je rečeno, da se je "prvič v svoji zgodovini Amerika zagnala v mednarodno politično borbo v eni evropskih držav." Ugledni ameriški časopis torej prizna tisto, kar smo že pred samimi volitvami na tem mestu v našem listu poudarili—namreč, da se je Amerika odprlo vmešala v volitve v drugi državi, kar pa je seveda nasprotno vsem osnovnim principom resnične demokracije.

Dalje prizna "Cleveland News," da je "sedaj jasno, da bi bile demokratične sile (to seveda pomeni de Gasperija) poražene, ako bi se Amerika vzdržala aktivnega udejstvovanja v (volilni) kampanji."

Končno pa opozarja "News," da akoravno so komunisti pretrpeli občutljivi poraz se "še vedno mora opozoriti, da se na milijon Italijanov drži komunističnega stališča."

Amerika sama po našem skromnem mišljenju nima pravice, da si lasti ves kredit za zmago de Gasperija. Res je, da je bilo vloženo v te volitve nekoliko milijonov dolarjev in da so Američani italijanskega porekla napisali na milijone grozilnih pisem svojcem v Italijo. Res je, da so Zedinjene države prispevale k ustvarjanju šovinizma s svojim predlogom o Trstu. Tudi je res, da so zagrožile z vojno, "ako bodo komunisti zmagali."

Toda priznanje po našem mnenju gre tudi Vatikanu. Sam Sv. oče je posegel v volilno kampanjo, milanski kardinal Schuster pa je zagrozil, da bodo vsi katoličani izobčeni iz cerkve, ako bodo volili za Ljudsko demokratično fronto. (Kaj izobčenje iz cerkve pomeni nam je včeraj pojasnila znana A. D.). S prižnic so duhovniki grmeli proti "komunizmu" in hodili od vrat do vrat, da posvarijo ljudstvo o kazni, ki jih čaka v večnih loviščih. Škofi so pisali dramatična pastirska pisma. Bile je to torej kampanja, ki se jo je v pravem pomenu besede vodilo s križem, ognjem in dolarji.

Ni nobenega dvoma, da so Italijani v večini zelo verski ljudje. Mislimo, da je prav Vatikan v tem pogledu prispeval mnogo s svojim strašenjem o položaju, v katerem se bodo nahajali, ko se bo njihova zemeljska pot končala. Iz tega razloga je popolnoma mogoče, da je na sto tisoč italijanskih kmetov volilo za de Gasperija v globokem prepričanju, da je boljše imeti agrarne reforme v nebesih, kjer je življenje večno kot pa na tej solzni dolini, kjer traja vsega le en kratek hip.

Priznanje gre seveda tako ameriški zunanji politiki kot Vatikanu. Ne smemo pa pozabiti, da je kljub vsemu tistih 8 milijonov Italijanov, ki so glasovali za Ljudsko-demokratično fronto (komuniste), pokazalo izredno hrabrost. Kljubovali so peklu, ognju in dolarjem. To pa danes pomeni mnogo.

Napredni slovenski časopisi v Ameriki zagovarjajo interese našega delavca. Brez podpore napredne in zavedne javnosti bi njih obstoj ne bil mogoč. Prišpevajte tudi sedaj za njih obrambo!

Ako res želite, da bi vas vaš lastni otroci bolj spoštovali in razumeli, kupite knjigo Robert St. Johna "The Silent People Speak". V njej je opisana zgodovina naših bratov in sester v starem kraju!

UREDNIKOVA POŠTA

Akcija za gimnazijo v Starem trgu pri Ložu

Chicago, Ill.—Naša kampanja za pomoč gimnaziji v Starem trgu pri Ložu bo zaključena dne 15. julija 1948. Vse rojake širom Amerike in Canade ponovno prosim, da nekaj darujejo v ta plemeniti namen. Ta učni zavod je naš, oziroma naših ljudi. Ali je v resnici napačno, ako pomagamo tem ljudem, kateri so bili še včeraj v očeh Amerike in celega sveta največji junaki, in kateri so prelili potoke krvi za osvoboditev izpod fašizma! Ljudje, ki so žrtvovali toliko mladih življenj in na ta način prihranili življenja tisočim našim ameriškim vojakom, kateri bi bili sicer padli na krvavih poljanah Jugoslavije.

Ne, ni napačno, če jim pomagamo, ker to so ravno tisti hrabri in poštene ljudje, kot so bili včeraj; nič se niso izpremenili. Strupena propaganda proti Jugoslaviji je plačana od mednarodnih bankirjev in magnatov olja, in to samo radi tega, ker se ti ljudje ne podajo, da bi jim ti izkoriščevalci pili kri, kot so to delali stoletja. Popolnoma upravičeno in razumljivo je početje teh mednarodnih pijavk, ker oni se borijo za ohranitev "Boga dolarja," toda žalostno je pri tem, da jim pri tem nečastnem delu pomaga tudi toliko "janičarjev" slovenskega naroda.

Takih nam je treba! V Barbertonu, Ohio, sta šli dve zavedni ženski, Mrs. Jennie Okolish in Francka Zagar na delo in sta nabrali \$126.50 za gimnazijo. Prav lepa hvala in vsa čast zavednim rojakom v Barbertonu. Iz Canade sta poslala Anton in Margaret Prevec \$10. Prav lepa hvala! Prejeli smo darove iz različnih krajev Amerike, in vsem najlepša hvala! Imena bodo priobčena ob zaključku kampanje.

Torej, ne pozabite, ako se odločite, da kaj darujete, storite to do 15. julija. Vse darove pošljite na spodaj podpisanega, ali pa na Venc. Paleich, 1240 So. Main, Greensburgh, Pa. Zavedajte se, da vaš dar bo pomagal našim sorodnikom in vašemu narodu do izobrazbe in boljše bodočnosti.

Z narodnim pozdravom,

Anton Krapenc,
2021 West 23rd Street,
Chicago 8, Ill.

Predavanje o Jugoslaviji in drugo

Lepo je pomladi v naši metropoli. Življenje in vrvenje vseh povsod. Narava se počasi pripravljala za svoj dolg delavnik, ki zavzema tri letne čase, da bo obilno zadostila potrebam svojih otrok. Prebudila je že drevje, njivo in vrt, da se nam kar vsak dan predstavi nova živa slika v prečedežni bajni obliki. Vsporedno s tem naravnim zanosom se preoblikuje tudi naša kultura in narodna zavest, ki kar prekipava te dni.

Pevske skupine nam drugaza drugo prožijo v dar svoje duhovne darove. Res smo Clevelandčani v tem pogledu srečni ljudje, saj smo imeli nedavno dva odlična koncerta, proizvajana na e dan; Glasbena Matica na St. Clair Ave., Jadran pa na Waterloo Rd.

V nedeljo se obeta enak slučaj, ko bo Zarja žarela v Slovenskem narodnem domu, Mladinski pevski pa v Slovenskem delavskem domu. Kaj sličnega je mogoče le v beli Ljubljani tam preko.

Res škoda, da si pevski zbori pravočasno z medsebojno vzajemnostjo ne aranžirajo koncertnih datumov, ker brezdvomno bi bil moralen uspeh še večji

i ngmotni tudi gotovo izdatnejši.

Well, še nekaj prav posebnega se nam pripravlja za večer 12. maja. V Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. bo predavanje o Jugoslaviji in to po zaslugi naših mladih voditeljev angleško poslujočih društev spadajočih pod SNPJ, SDZ, ABZ in HBZ. Ti naši vrli Jugoslavi so povabili priznana pisatelja in predavatelja Donald Hesson in njegovo ženo Marie Seton iz Chicago, Ill., ki sta se lansko leto več mesecev mudila v raznih krajih Evrope in v Jugoslaviji živela med preprostim ljudstvom študirala ondote razmere ter opazovala heroično borbo dela, s katerim si sami gradijo pot iz bednih poveljnih razmer v svetlejšo bodočnost.

Govorila bosta na podlagi statističnih podatkov gospodarskega kot kulturnega in umetnostnega udejstvovanja vobče. Po predavanju bosta radevolje odgovarjala na stavljena vprašanja.

Vljudo apeliram na čitatelje-stariše odraslih otrok, da jih opozorijo na to važno poučno priredbo, aranžirano po njih prijateljih-sovrstnikih, in da se je tudi sami udeležite, da slišite iz ust povsem nepristranskih oči vidcev pošteno besedo o svojih ljudeh in svojem rodnem kraju. Da bo priredba čimbolj prisrčna, ji bodo pevci Zarje in Glasbene Matice naklonili nekaj

CESTA VRHNIKA—PODSMREKA

Dvakratni udarniki: "Kje je sila, ki bi mogla naše roke ožugati!"

Ko smo se peljali na Primorsko, da pozdravimo osvobodjene sestre in brate, so nas vso povsod pozdravljali zadovoljni ljudje. Tudi v Podsmreki so srčne oči gledale skozi okno na potnike v tovornih avtomobilih, avtobusih in motornih kolesih. Roka dekleta je utrgala rožo na oknu in jo vrgla za hitečim avtobusom. Fant v vozu je ni prestregel, ostala je na cesti, ki je bila vprav na ta pomembni dan izročena prometu.

Cesto Maribor-Trst vsi dobro poznamo, saj je spustila na marsikateremu pridnemu Ljubljancu žul na roki. Del te ceste — od Podsmreke do Vrhnice — je bil preteklo soboto dokončan.

V Podsmreki so se dopoldne ob deseti uri zbrali delavci z inženirji. V imenu naše vlade jih je prišel pozdraviti pomočnik ministra za gradnje, tovariš Tine Valentinčič.

"Delavci — vaš znoj je v tej cesti, vaše delo in kar je naj-

svojih najlepših pesmic in tudi naši godbeniki bodo zastopani. Vstopnina je prosta.

Torej na svidenje v serdo večer 12. maja!

Josephine Petrič.

"Planina" vabi na koncert

Maple Heights, O. — Pevsko društvo "Planina" prijazno vabi cenjeno občinstvo na spomladanski koncert, ki ga priredi v nedeljo 25. aprila ob 4:00 uri popoldne v Slov. nar. domu na Stanley Ave., Maple Heights, O. "Planina" priredi skoraj vsako leto po dva koncerta, ki sta dobro obiskana, to pa je v največje veselje pevcem, ker jim velika udeležba nudi priznanje za trud in vzpodbudo k nadaljnjemu delu na kulturnem polju. Na temu koncertu bodo peli moški zbor, ženski zbor in kvartet ter bariton solist. Po koncertu bo ples, za katerega bo igrala godba J. Sulen.

Pevovodja je Mr. Frank Vautar, pevske točke bo pa spremljala na klavir Mrs. Vera Milavec-Slejško.

V imenu pevcev in pevk prijazno vabim vse od blizu in daleč na obilen poset v nedeljo popoldne!

Član zbora.

MAJNERJI SE ODZVALI POZIVU LEWISA

PITTSBURGH, 21. aprila—Danes so se na poziv Lewisa zadržali vračati v rove premogarij, ki so prvotno nameravali z novo stavko protestirati proti visoki globi v znesku \$1,420,000.

čvrst v zavesti, da je cesta do bra. Med potjo na tovornih avtomobilih — so delavci pregledovali cesto od Podsmreke do Vrhnice in so se res zadovoljni vrtili nazaj v Podsmreko, kjer so jih pogostili.

Marička Kušljanova, zastopnica Mestnega ljudskega odbora se je pogovarjala z delavcem in vseh ji je bilo, ko je videla, da je dvakratni udarnik Hozjan, iz Polane v Prekmurju, izrekel priznanje Ljubljancanom — prostovoljnimi delavcem, ki so s požrtvovalnim delom prihranili državi več kot pol milijona dinarjev: sto enajst tisoč delavcev je dala Ljubljana od prvega maja naprej — tristo devetdeset tisoč ur dela!

Veseli delavci v baraki so govorili predvsem o gradnji ceste. Nič se jim ni poznalo, da so zadnji dve noči delali brez vsakega počitka: za Primorsko!

Gradis ima na tem delu ceste močno število udarnikov. Vavlov Knotek, Djuro Vugrinec, Vincent Maček, Lojze Zavaršnik, Franc Štrubelj, Ivan Kavčnik, Albert Lenardič in Ivan Hozjan so bili pred dobrim mesecem že v drugič proglašeni za udarnike. Ti fantje vedo kaj povedati o cesti. Barje, ki tako zahrbtno gleda na prometne žile, jim je delalo velike preglatice. Toda dobra volja in spoštnost inženirja Stareta sta ga premagala. Premagano barje ima danes cesto, ki bo varno vozila ljudi na Primorsko in nazaj.

Inženir Stane pripoveduje: Težko je bilo in lepo. Delo nas je združilo in vsi, smo imeli delo z načrtom ceste, smo veseli delavcev, ki so nam tako zavestno pomagali.

Vsi smo bili eno.

Nadvoz nad železnico bo enkrat za vselej odpravil nesreče, ki so bile na tem kraju tako pogoste

Dvanaest in pol metrov široka cesta — z obrobniimi pasovi — danes že lepo teče od Podsmreke do Vrhnice. Naš šofer Ivan je star in izkušen fant za volanom, pa je rekel, da že dolgo časa ni njegov voz tako lepo držal po cesti in sem videl v njegovih očeh resnično priznanje delavcem! Povedal je tudi, kako je bilo še pred kratkim, ko so z vozom po tej cesti napravili pravi križev pot in je izgubil dvakrat več časa na tem delu ceste. Pridobitev na času, desetkrat manjša izraba motorjev in ostalih delov vozil, to je ta cesta!

Direktor "Gradisa" tovariš Muha je bil v soboto dobre volje. Nasmejan se je poslovil od delavcev in ko je vstopil na cesto, je še vedno ležal na njem cvet belagonije, ki ga je vrgla roka mladega dekleta. Svetlo rdeča je na cesti ležal in res je bil lep dar našim delavcem — graditeljem tega dela ceste Maribor-Trst.

Ko smo se poslavljali in ko

Gramoznica Kleče je najraje živela s cesto, saj je dala sto dvajset tisoč kubičnih metrov gramoza. Preko štirideset mostov, vrsta podpornih zidov in raznih prekopov, vse so naši delavci z dobro voljo napravili. Inženir Stare se je pri teh besedah z ljubeznijo ozrl na "svoje fante", ki so njegove krepke besede pozdravili s pesmijo "Hej tovariši".

Sto dvajset vagonov gramoza na dan! V tem se vidi, koliko dela je zahteval ta del ceste "Maribor-Trst". Ko so lani tretjega septembra končali z glavnimi zemeljskimi deli, so začeli cesto betonirati. Do trinajstega decembra — v dežju, blatu in snegu — so že dosegli deset kilometrov. Letos so obravnavali z ostalimi tremi kilometri. Nekdo bi rekel — letos so malo napravili, pa ni tako: pogledajte, ko se boste peljali z bratom na Primorsko, vse tiste prekope — levo in desno od ceste — ki barjansko talno nakrenko vodo krotijo, pa boste ugotovili, da je nič koliko truda, znoja, požrtvovalnosti v teh delih.

V tem letu je tudi zgrajen nadvoz nad železnico Ljubljana—Vrhnice. To delo je bilo eno najtežjih v letu. Živimo v času napredka, zato ne bomo dovolili, da naše ceste križajo železnice. S tem se bomo izognili marsikateri nesreči. Nadvoz je zanimiv in nam ne bo žal, da se bomo o njem ustavili. Navadno steče tir pravokotno v "tunnel", tukaj pa ni tako! Vlak zavozni skoraj s pet in štiridesetimi stopinjami v nadvoz. To delo je verjetno v državi eno od prvih in na njem bo marsikateri inženir našel primer, kaj vse se da napraviti z dobro voljo.

Nadvoz nad železnico bo enkrat za vselej odpravil nesreče, ki so bile na tem kraju tako pogoste

sem čutil težke in žuljave dlani v svojih roki, so mi povedali, da bodo v kratkem odšli na druga gradilišča. Žal jim je, ker se bodo ločili, toda zavest, da gre bodo pokazali, kaj znajo, jim vlija dobro voljo v srce.

Knotek je dejal: "Včasih so Primorci k nam hodili na cesto, sedaj jim bomo vrnil njihovo delo. Lepo bomo gradili na Primorskem!" Takega srca se tržaški inženir Pogačnik s delavcem ceste, ki je prišel k delavcem v tem dnevu na obisk. Odsel bo na Primorsko — v kratkem — in pravi, da je ponosen, da mu je narod zaupal tako veliko delo.

Najlepše na svetu je biti med delavci, ki se zavedajo, za kaj delajo. Graditelji te ceste so takšni. V lepi, sodobni cesti, ki jo je veselje pogledati, so njihovi žulji.

In le žulji nas bodo napravili srečne!

Delavci se peljejo po cesti in ugotavljajo, da je delo dobro opravljeno

Joža Bon.
(SANS—Chicago)

22. aprila 1948.

Valdgar—Viktor Plemelj:

Ali je življenje na planetih?

(Nadaljevanje)

V razvoju življenja na Zemlji je bila še neka zelo važna etapa. Spočetka živali niso imele stalne telesne temperature. Šele razmeroma pozno, ob prehodu iz sesalec in ptic, to je na višjih stopnjah razvoja živalnega sveta, so organizmi pričeli vzdrževati v sebi stalno temperaturo in so si tako pridobili toplotno nezavisnost od okolice. Na Zemlji je dovolj tople in življenja je moglo dolgo vzdržati brez take okolice. Na Zemlji pa je stvar na Marsu, kjer je hladneje. Tam je toplotna nezavisnost morala biti izvajana mnogo prej, morda že v onih zgodnjih časih, ko se je planetova površina prenehala ogrevati s toploto svoje notranjosti.

Ne bomo se ustavljali na drugih planetih našega sončnega sistema, povemo le na kratko, da so oddaljenejsi planeti Jupiter, Saturn, Uran, Neptun in Pluton preveč oddaljeni od Sonca, da je neka srednja oddaljenost od sonca odredila področje, na katerem so toplotni pogoji najprimernejši za življenje. Na našem področju so Venera, Zemlja in Mars. Dognali smo, da sta dva od njih, Zemlja in Mars obljubena, verjetno in zelo možno pa je, da je življenje tudi na tretjem planetu, na začetni Veneri.

Vendar pa se vprašanje o življenju v Vsemirju nikakor ne omejuje na planete našega sončnega sistema.

Govorili smo o tem, da se okrog mnogih drugih zvezd v Vsemirju sučejo planeti. To kaže eno izmed novih po-

memnih odkritij astronomske vede. Vodilni učenjaki so bili že davno prepričani o tem, da naše Sonce ne zavzema nikakega posebnega izrednega položaja v Vsemirju. Ono predstavlja navadno zvezdo, eno iz ogromne množice zvezd v Vsemirju. Prav nobenih razlogov nimamo za misljenje, da so se planeti stvorili edinele v našem snčnem sistemu.

Pred nekoliko leti je švedski upčenjak Holmberg ugotovil, da imajo planete tudi druge zvezde. To se je posrečilo ugotoviti na nekoliko nam najbližnjih zvezdah. Ni dvoma, da bodo sledila odkritja tudi pri bolj oddaljenih zvezdah, pri katerih je to težje ugotoviti, kar je povsem razumljivo. Holmbergu je uspelo dokazati navzočnost planetov pri 25% nab najbližnjih zvezdah, ki jih je raziskoval.

Sedaj pa napravimo obračun, seveda zelo približen, za orientacijo, kakor pravimo. Naše Sonce spada v sestavo ogromnega zvezdnega sistema, v tako zvano Galaktiko, ki sestoji iz nekoliko deset milijard zvezd. Recimo, da ima planete četrtnina teh zvezd, v povprečnem razmerju, ki ga je ugotovil Holmberg pri nam najbližjih zvezdah. Tedaj mora biti v naši Galaktiki okoli 10 do 20 milijard planetnih sistemov!

V našem sončnem sistemu sta od devetih planetov obljubena dva ali morda celo trije. Recimo da je to povprečje v glavnem enako za vse sisteme. Tedaj mora biti v vsej Galaktiki na stotine milijard planetov in med njimi nekaj deset milijard obljubljenih, z ugodnimi pogoji za življenje. To pa je samo v naši Galaktiki! Sodobni znanosti pa

so znani milijoni takih ogromnih zvezdnih sistemov, raztresenih v svetovnem prostranstvu. V neskončnem Vesoljstvu obstaja nešteto množina zvezd in okoli njih neskončno število obljubljenih planetov.

Lahko si predstavljamo, kolikšna različnost pogojev obstaja na teh mnogoštevilnih planetih in kako raznoliko mora biti življenje, ki se je v svojem razvoju prilagajevalo tako različnim pogojem. Na planetih, oddaljenih o d svojih sonc, se je prilagoditev razvijala v smislu zaščite pred mrazom, medtem ko se je na drugih, soncem približju, prilagoditev razvijala v borbi z vročino.

Na nekaterih planetih se je bilo potreba prilagoditi suši, na drugih zopet preveliki vlagi. Poznamo na Zemlji vlažne kote, kjer je v zraku toliko vodne pare, da listi rastlin ne morejo več izparivati vode. Zato morajo trositi vodo kar v kapljicah na zemljo—čemu pravimo "jokanje rastlin."

Podrobno smo si ogledali po-

goje na Marsu. Mars je primer planeta z razmeroma težkimi, ostrimi pogoji, na katerem pa je kljub temu mogoč obstoj življenja. Ni pa dvoma, na katerih so se stvorili celo mnogo boljši pogoji za življenje kot pri nas na Zemlji.

Zamislite si planet, ki dobiva od svojega sonca več toplote kot Zemlja zaradi večje njegove bližine. Na njem je podnebje toplejše. Nima mrzlih polarnih dežel, pokritih s snegom in ledom. Na vsem planetu je podnebje podobno našim tropskim deželam. (Seveda predpostavljamo, da ni preveč vroče). Naj bo na tem planetu še mnogo vlage. Kakšno bogato, cvetoče, da bi bilo v atmosferi tega planeta več ogljikovega plina kot pri nas na Zemlji? S tem bi se na njem razvila mnogo bujnejša rast. Verjetno bi večja količina kisika dovedla do aktivnejšega, krepkejšega življenja živali.

Iz tega sledi, da se Zemlja nikakor ne ponaša s kakimi po-

sebnimi pogoji, izredno ugodnimi za življenje.

Se eno vprašanje je, ki ga ne smemo prezreti, kadar je beseda o življenju na drugih oddaljenih planetih. Ali ni na njih svestnih, razumnih živih bitij?

(Dalje prihodnjic)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost"!

Modern Lunch & Sandwich Store

9601 LORAIN AVE.
se priporoča študentom in javnosti za obisk. Serviramo najboljše sveža jedila.

FIDELITY MUSIC STORE
4921 FLEET AVE., BR 3890

Za fine godbene instrumente po zmernih cenah, pridite k nam. Imamo tudi lepo zbirko raznih plošč.

Za fino grocerijo, mesenino in druge jestvine, obiščite STAN'S

5325 FLEET AVE.
Prodajamo vino po nižji ceni kot drugje. Odprto od 8. zj. do 9. zv.

Mlad slovenski par
želi dobiti v najem stanovanje s 2, 3 ali 4 sobami, opremljene ali ne. Nič otrok in oba sta zaposlena. Kdor ima stanovanje naj pokliče EX 9917

NAZNANILO!

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM NAZNANJAVA, DA SVA PREVZELA

GROCERIO in MESNICO

na 18707 ST. CLAIR AVE.

Postregla bova vedno s prvovrstnim svežim in prekajenim mesom in z najboljšo grocerijo. Se priporočava vsem za naklonjenost.

Mr. & Mrs. Anton Sedej

18707 St. Clair Ave., IV 4040

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

The MAY Company

Ta je! In velikanska je!

Razprodaja! SRAJCE ZNANEGA IZDELKA

2.95

18,000 finih srajc
Regularno 3.95 do 4.95
dokler so v zalogi

Nikomur ni treba povedati nam, da so varčni možje, fantje in žene, ki kupujejo srajce za moške v družini, upali in prosili resnično razprodajo boljših srajc po znatnih prihrankih... No, ko nečno smo priredili prav to senzacionalno razprodajo za vas... IN TA JE TU!

Vsako blago je tkano

Lepo tkane Broadcloth in Madras srajce

Dobro urezane, izvrstno ukrojene in v naprej skržene

Na tisoče finih belih Broadcloth srajc

Na tisoče lepih pisanih, z vzorci in v solidnih barvah

THE MAY CO. . . . PRITLIČJE
ONTARIO IN EUCLID

Krasne bele srajce

Chambray, Oxford blago, Poplins

in pristno Madrase blago

LASTNIK PRODAJA

hišo za 2 družini; 44 sobe, dve garaži, kokošnjak, velik prostor za vrt. Nahaja se v slovenski naselbini. 14919 Hale Ave., ali pokličite LI 7142, med 9. zj. in 6. zv.

ŽENSKA ALI DEKLE

dobi delo pri družini 3 oseb. Mora znati ravnati z otrokom, stari šest mesecev. Ima lastno sobo in dobro plačo. Želi se, da bi ostala tri večere na teden, drugače gre lahko domov, če želi. Za prati je samo otrokovo opravo, ne plenice. Pokličite Mrs. Henry Rose FA 9110.

2 OPREMLJENI SOBI

SE ODDA V NAJEM
POSTENIMA FANTOMA.
PROST VHOV.
Vpraša se na
1157 E. 71 St.

OPREMLJENO SOBO

SE ODDA V NAJEM
POSTENEMU FANTU.
Vpraša se na
18608 Neff Rd.
KE 1736

Mladenč-visokošolec,
ki ima voziško licenco, dobi delo po šoli in ob večerih. Zglasiti se je v
Heights Pharmacy
1807 LEE RD., FA 9110

SELIMO IN SPRAVIMO VAŠE POHIŠTVO

Naša posebnost je selitev ledenic
17516 WATERLOO RD.
KE 5600, če ni odgovora, pokličite
PO 3990

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE. HEnderson 3500
Cleveland 3, Ohio

POSILJA DENARNA NAROČILA, v evropske države; vse pošiljke so jamčene.
PRODAJA ZABOJE, za obleko in jestvine, sprejema pakete, ter vse potrebno uredi za odposlati v stari kraj.
VRŠI URADNE NOTARSKES POSLE, ter za točno in vljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad.
STEVE F. PIRNAT

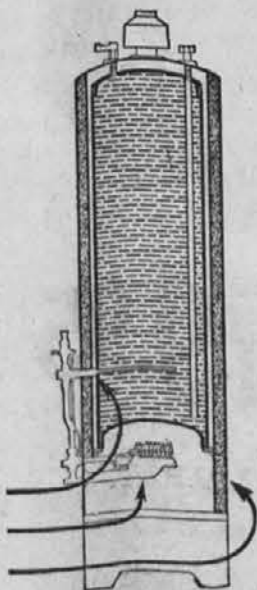

Zbogom sitnost

Zares dobra rešitev, ko se vaš star grelec za vodo ne da več popraviti!

Kar povejte vašemu "plumberju," da ga naj zamenja s avtomatičnim, podkurjenim, insuliranim plinskim grelcem za vodo. Bodite sigurni, da ima tudi ono posebnost, da se hitro vžge, da ne boste nikoli več brez tople vode, kolikor je hočete—kadarkoli jo hočete. In, ne pozabite, ti novi plinski grelci za vodo prihranijo kurivo—prihranijo denar!

AVTOMATIČNI
PODKURJEN
INSULIRAN

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Klasična glasba—"Popoldanski koncerti"—4:30 do 5:00
Ponedeljek do petka—WGAR 1220

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Zakaj si pa doslej molčala? — Bala sem se, Griša ... mislila sem, da me boš pustil ... Grigorij je pobobnal s prsti po končnici postelje in vprašal: — Bo kmalu? — Na Duhovo, se mi zdi ... — Stepanov? — Tvoj. — Oho! — Sam preračunaj ... Od tistega sekanja ...

— Nikar ne laži, Aksjuška! Najsi bi bil tudi Stepanov, kam bi se neki zdaj dela? Odgovori mi po resnici.

Aksinja je obsedela na klopi, točila solze jeze in se dušila v gorečem šepetanju:

— Čeprav sem živela z njim toliko let — ni bilo nič! ... Sam premisli! ... Nisem bila kaka bolna babnica ... Gotovo je tvoj, ti pa ...

Grigorij ni več govoril o tem. V njegov odnos do Aksinje se je primešala nova meglica od tujenosti in rahlo posmehljive žalosti. Aksinja se je zaprla vase in ni zahtevala ljubkovanja.

Čez poletje ni bila več lepa, toda visoka postava skoraj sploh ni bila skažena z nosečnostjo: splošna polnost je skrivala napieti život, shujšani obraz pa so zdaj krasile toplo se iskreče oči. Lahko je opravljala delo druge kuharice. To leto je bilo manj delavcev, zato je bilo tudi manj kuhe.

Z muhasto starčevsko navezanostjo je vzljudil Aksinjo ded Saška. Morebiti zato, ker je otroško skrbela zanj: prala mu je perilo, krpala srajce, mu stregla za mizo z največjim in najslajšim, ded Saška pa ji je nanesel vode v kuhinjo, ko je opravil konje, ji narezal krompirja, ki ga je kuhala za prašiče, ji pomagal pri vsaki stvari, plesal okoli nje, krilil z rokami in kazal prazne čeljusti.

— Strežeš mi, a jaz ti ne bom ostal dolžan! Če hočeš, Aksinjuška, ti prinesem sonce z neba. Brez ženskih rok sem povsem hiral! Uši so me žrle! Kar povej mi, kadar bi kaj rada.

Grigorij se je po posredovanju Jevgenija Nikolajeviča reše in ni zahtevala ljubkovanja.

pomagal pri košnji, poredkoma vozil starega gospoda v trg, ostali čas pa hodil z njim na lov na droplje ali jahal s psi nad hribe. Lahko, sito življenje ga je pokvarilo. Polenil se je, se zdebelil, da je bil videti starejši od svojih let. Le nekaj ga je vznemirjalo — bližajoči se rok. Ni imel ne konja ne opreme, na očetovo pomoč pa ni bilo misliti. Ko je dobil zase in za Aksinjo plačo, je varčeval, se odpoval cel tobaču in upal, da si bo s prihrankom denarjem lahko kupil konja, ne da bi mu bilo treba prosjati očeta. Tudi gospod je obljubil pomoč. Grigorijeva slutnja, da oče ne bo nič dal, se je kmalu potrdila. Konec junija je prišel Petro k bratu v vas in v pogovoru povedal, da se oče še zmeraj jezi nanj in da je dejal, da ne bo pripravil dolžnega konja: naj kar gre, pravi, na mesto poveljstvo ponj.

— Nu, naj le nikar nič ne skrbi za to. K vojakom pojdem na svojem konju! — je poudaril Grigorij. — Kje ga boš dobil? Ga boš priplesal? — se je nasmehnil.

— Kako je kaj doma? — Ti imaš domov ko zajec

Petro je odvezal konja od ograje pri stopnicah in se nasmehnil:

— Ti imaš domov ko zajec

PONOVNA OTVORITEV

Javnosti sporočamo, da smo ponovno otvorili našo trgovino, ki je bila poškodovana po ognju. Instalirali smo novo in najmodernejšo opremo. Ukrojujmo obleke po meri in okusu. Blago je najboljše in cene so zmerne.

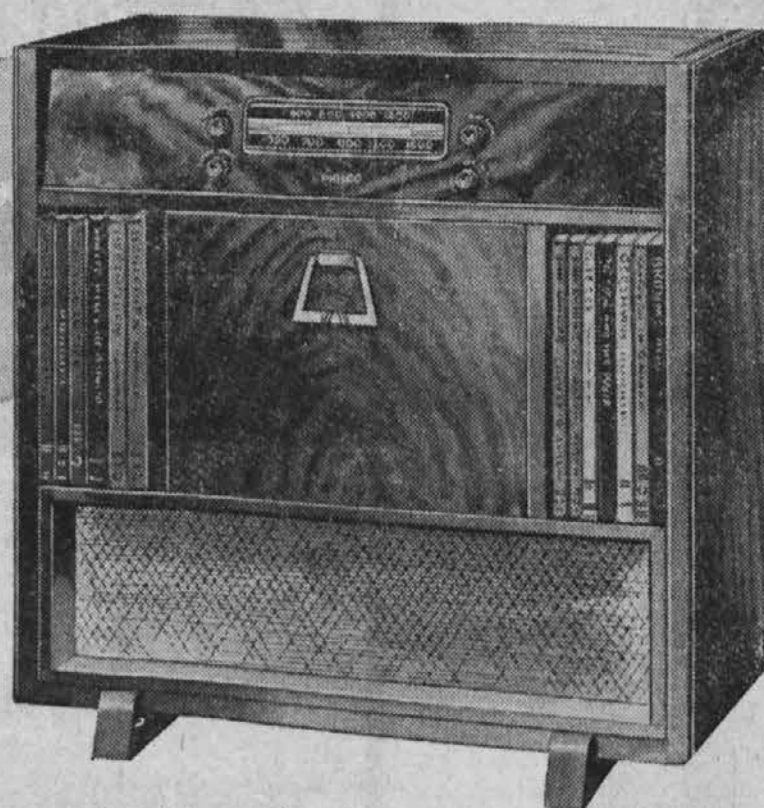
LORETTA STYLE SHOPPE

567 E. 185 St., Cleveland, O.

Only **PHILCO**
COULD BRING YOU SUCH VALUE

SEE THIS NEWEST 1948 **PHILCO**
RADIO-PHONOGRAPH TOMORROW

- Classic Mahogany Console
- New Philco Automatic Record Changer
- Ample Record Storage Space
- Featherweight Tone Arm ... No needles to change!

PAY ONLY
2.00
A WEEK

Unquestionably one of the most beautiful console radio-phonographs ever offered! A masterpiece of craftsmanship in rich mahogany veneers of selected graining. And what an instrument ... on radio or your favorite records, the glorious tone will thrill you. Clever drop-front mechanism makes it easy to load the new Philco Automatic Record Changer ... handles up to 12 records easily and gently! Here's Philco outstanding beauty, in performance and value. See the Model 1283 tomorrow.

179.95

MI VAM DAMO POPUST NA VAŠ STAR RADIO APARAT.
LAHKA MESEČNA ODPLAČILA.

Norwood Appliance & Furniture
6202 ST. CLAIR AVENUE
JOHN SUSNIK

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM.
ITD., pokličite
JOHN ROZANCE
15216 LUCKNOW AVENUE
KENmore 3662
PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

brlogov. Nu, živimo pač. Mati — tej se toži po tebi. Ampak sena smo letos nakosili! Trikrat smo ga spravljali. Grigorij je vztrepetal in ogle doval staro dolgoouho koblico, na kateri je bil Petro prijezdil. — Se ni ožrebetila? — Ni, brat, najbrž je jalova. Le-ona šarasta, ki sino jo zamenjali pri Hristonju, se je pa ožrebetila.

— Kaj je imela?

— Zrebička, brat. Takega žrebca — da ni denarja zanj! Na visokih nogah, pogačice pravilne in v prsi lep. Dober konj bo.

Grigorij je vzdihnil.

Splošno tovarniško delo za težake

Podnevni in nočni shift
5 dni — 40 ur tedensko.
Dobra plača od ure.

The Oliver Corp.
19300 EUCLID AVE.

MOŠKI ZA

delo na prostem; za delo okrog drevja.

Dobra plača. — Stalno delo.
Three Village Farm
2015 RICHMOND RD.,
So. Euclid, O.
EV 1257

Pokličite zgodaj jutraj ali pozno zvečer.

— Toži se mi po vasi, Petro. Po Donu se mi toži, tukaj ne vidiš tekoče vode. Dolgočasen kraj! — Pridi kdaj v vas, — je zagolčal Petro, se z životom nagnil na ostro konjsko hrbišče in dvignil desno nogo. — Bom že.

— Nu pozdravljen! — Srečno pot! — Petro je že odjezdil z dvorišča, pa se je še nekaj spomnil in zavpil Grigoriju, stoječemu pred vrati: — Veš, Natalja ... Pozabil sem ... Kakšna nesreča ... (Dalje priloženo)

TAJERJI — **TAJERJI** — **TAJERJI** — **TAJERJI**
\$3.50 Popustia za vaš star tajer. NE GLEDE NA STANJE, ko kupite nov tajer. Mi imamo znane izdelke, kot so: Firestone, Goodyear, Goodrich, U. S. Royal.

OHIO TIRE & SUPPLY CO.
1493 EAST 55th STREET Phone: UT 1-1323
2 vrata severno od Superior
NE RACUNAMO ZA VLAGANJE V KOLO.

VABILO NA
Formalno otvoritev
Gordon Park Cafe
7901 St. Clair Ave.
v soboto 24. aprila

Prijazno se vabi prijatelje in znance na otvoritev, ko se bo vsem dobro postreglo z okusno KOKOŠJO VEČERJO in VSAKOVRSSTNO PIJACO
IGRALA BO GODBA
RUDY STERNISA in BRODNIK ORKESTER
ZA ZABAVO IN PLES
Se priporočamo za obilen poset.
JOE KNAUS in JOE REPAR, lastnika

VSAKEMU EN KOMAD prinese DRUŽINI MIR!

Moderne Vid-ohranjujoče svetilke, ena za vsakega člana v družini, se več kot same zase izplačajo v udobnosti, priročnosti in obvarovanju vida, ki ga prinesejo vaši družini.

Ko ima brat in sestra, mati in oče, VSAK svojo vid-ohranjujočo svetilko, se mir vleže nad hišo. Ni nobenega trganja za "stol z dobro lučjo." Ni nobene živčne napetosti, utrujenosti, ali drugih škodljivih učinkov radi nepravilne razsvetljave.

Vid-ohranjujoče svetilke se dobi v mnogih aktivnih stilih po raznih trgovinah. Oglejte si jih kmalu, ali ne? VID JE NEPREČENLJIV. RAZ-SVETLJAVA JE POCENI.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

"TEN O'CLOCK TUNES"

Peť dni na teden—od ponedeljka do petka
Zjutraj ob 10—WGAR in WICA Zvečer ob 10—WHK